

9. § Portfoliomanagement

Maastricht, april '24

Portfoliomanagement

Met de vaststelling van het kader Sturing in Samenwerking 2.0 (SIS 2.0) in februari 2017 en aanvullend het beleid omtrent risicoreserveringen bij de begroting 2018 (Memorie van Toelichting Begroting 2018), heeft de professionalisering van het beheer van onze financieel vaste activa verder gestalte gekregen onder de noemer van portfoliomanagement. Om Provinciale Staten te informeren over het portfolio wordt in deze paragraaf (SIS 3.0) gerapporteerd over de ontwikkelingen op het vlak van risico's, samenstelling van de portefeuille, rendement en de positie van het Eigen Vermogen.

Investeringsportefeuille

Ten behoeve van deze analyse wordt er onderscheid gemaakt tussen investeringen in leningen en in deelnemingen uit hoofde van de publieke taak. Hieronder is het portfolio gedefinieerd:

Portfolio SIS 3.0	Bedragen x €1.000	
Balans publieke taak	31-12-2022	31-12-2023
Financiële vaste activa - leningen	538.518	601.645
Financiële vaste actieve - deelnemingen	306.342	313.946
Totaal Financieel vaste activa	844.860	915.591
MVA Gronden uitgegeven in erfpacht, econ. nut	41.016	39.251
Totaal Financieel vaste activa incl. erfpacht	885.876	954.842
Borgstellingen	1.917	370
Totaal risicodragende portefeuille	887.793	955.213
Aandeel portfolio - deelnemingen publieke taak	34,51%	32,87%
Aandeel portfolio - leningen publieke taak	60,66%	62,99%
Aandeel portfolio - gronden uitgegeven in erfpacht	4,62%	4,11%
Aandeel portfolio - borgstellingen	0,22%	0,04%

Risicoprofiel

Het risicoprofiel van het portfolio wordt conform SIS 3.0 jaarlijks bepaald. Dit betekent dat de vraag beantwoord moet worden in hoeverre de boekwaarde van de verschillende instrumenten die wordt ingezet uit hoofde van de publieke taak waardeverloopt. Hiertoe worden continu de risico's gemonitord en aan de hand van de revisiedocumenten een inschatting gemaakt van de risico's. Hierna is het risicoprofiel van het portfolio nader weergegeven:

Risico spreiding SIS 3.0	Bedragen x €1.000		
Credit risk	Boekwaarde	%	
	331.432	34,7%	AAA
	6.000	0,6%	AA
	150.026	15,7%	A
	91.767	9,6%	BBB
	156.357	16,4%	BB
	4.466	0,5%	B
	39.753	4,2%	CCC
	116.716	12,2%	CC
	47.281	4,9%	C
	11.416	1,2%	D
	Boekwaarde	%	Streefwaarde
Actief Sturen	215.166	22,5%	20%
Sturen	248.124	26,0%	10%
Actief Monitoren	335.898	35,2%	60%
Monitoren	156.026	16,3%	10%
Totaal publieke taak	955.213	100%	100%

Risicoreserve

Conform SIS 3.0 wordt voor investeringen uit hoofde van de publieke taak, jaarlijkse één integrale risicoreserve voor de gehele portefeuille uitgevoerd. Onderstaand is de analyse van de integrale risicoreserve voor 2023 vormgegeven:

Bepaling Risicoreserve SIS 3.0	Bedragen x €1.000	
	31-12-2022	31-12-2023
Totaal portfolio publieke taak	902.225	960.089
-/- Afwaarderingen	-14.432	-4.876
Totaal portfolio publieke taak (na afwaarderingen)	887.793	955.213
Berekening risicoreserve	95.915	118.414
Dotatie risicoreserve* (a)	18.221	22.692
Gerealiseerde afwaardering	14.432	4.876
Vrijval voorzieningen	-5.047	-
Realisatie mutatie risicoreserve**	4.647	22.499
Totaal realisatie (b)	14.032	27.375
Dotatie risicoreserve (a-b)	4.189	-4.683

* Binnen de begroting en op de jaarrekening komt de term dotatie aan de reserve voor. Een ander woord voor dotatie is in deze: toevoeging aan de reserve.

** Dit betreft het verschil tussen de berekening van de risicoreserve 2023 vs. de stand risicoreserve 2022 incl. dotaties 2023, afwaarderingen- en voorzieningen 2033.

Resultante van bovenstaande analyse in 2023 is dat er een netto dotatie van €4,683 mln. van de risicoreserve plaatsvindt ten laste van het resultaat. Deze dotatie is het resultaat van diverse effecten zoals mutaties in de activa, nieuwe uitzettingen en daadwerkelijke toename van risico's. De grootste post hierin is toename van risico in het Limburgs Energie Fonds, waar dit jaar een verlies gerealiseerd is. De portefeuille wordt voor € 4,876 mln. afgewaardeerd voor de leningen en aandelenkapitaal. De afwaarderingen betreffen het afwaarderen van agiostortingen bij deelnemingen die reeds bij besluitvorming aangemerkt waren als niet revolverend of volledig in de risicoreserve zijn opgenomen.

Portfolio samenstelling

Om de risico's die voortvloeien uit de offensieve investeringsstrategie te spreiden zijn er in SIS 3.0 limieten gesteld voor sectoren (niet meer dan 30% per sector) én streefwaarden per sturingskwadrant (c.q. risicoprofiel). De huidige investeringsportefeuille voldoet aan deze normen. Hieronder is de analyse met betrekking tot de portfoliosamenstelling weergegeven:

Sector	Boekwaarde	%
Bancaire instellingen	150.026	15,7%
Brightlands campussen	141.796	14,8%
Educatie	1.250	0,1%
Energie	90.912	9,5%
Gebiedsontwikkeling (bedrijvigheid)	32.117	3,4%
Gebiedsontwikkeling (wonen)	12.802	1,3%
Gezondheidszorg	973	0,1%
Infrastructuur	14.198	1,5%
Investeringsfondsen	183.504	19,2%
Luchtvaart	69.330	7,3%
Technische- en chemische industrie	10.278	1,1%
Wonen- en Leefomgeving	2.298	0,2%
Starters- en duurzaamheidsfinancieringen	234.854	24,6%
Tourisme & Cultuur	10.875	1,1%
Totaal publieke taak	955.213	100%

Rendement

Investerings met een laag risico hebben vaak een laag, maar relatief zeker rendement (bijvoorbeeld een verstrekte financiering met hypothecaire zekerheid). Investerings met een hoog risico hebben vaak een hoog, maar relatief onzeker rendement (zoals verbonden partijen in onzekere markten). Provincie Limburg neemt bewust risico's (SIS 3.0) om rendement te kunnen halen, zowel financieel als maatschappelijk rendement. Hierna zijn de behaalde financiële rendementen per instrument weergegeven:

Rendement SIS 3.0	Bedragen x €1.000
	2023
Erfpacht canon	2.374
Dividend	36.302
Rente opbrengsten	15.033
Totaal rendement	53.709
Afwaarderingen	4.876
Totaal opbrengsten (na afwaardering)	48.832
<i>Erfpacht ongecorrigeerd</i>	<i>6,05%</i>
<i>Dividend rendement ongecorrigeerd</i>	<i>11,56%</i>
<i>Rente rendement ongecorrigeerd</i>	<i>2,50%</i>
Totaal rendement ongecorrigeerd	5,62%
<i>Erfpacht gecorrigeerd na afwaarderingen</i>	<i>6,05%</i>
<i>Dividend rendement gecorrigeerd na afwaarderingen</i>	<i>10,01%</i>
<i>Rente rendement gecorrigeerd na afwaarderingen</i>	<i>2,50%</i>
Totaal rendement gecorrigeerd	5,11%